

patriot

2/2023

vychází 12. února 2023

ÚVODEM... si dnes uděláme drobnou, i když pro někoho možná trochu drsnou, historickou sondu do našich duší a svědomí. Podíváme se, jak viděl temelínské občany první učitel naší školy před 140 lety: „...všudy jinde udržel bych pořádek, ale jen v Temelíně ne; neboť jsou občané zdejší hašteřiví a nesvolní, řekl bych vzdorovití (a) i mstiví, co jednou si do hlavy vezmou, v tom nepovolní a neustupní, i když sami vidí, že jsou v nepravu. Jest to ta pravá selská hrdost nemístná či paličáctví... / ...příčinou rozmršek bývají obyčejně někteří domýšliví nebo ziskuchtiví, obyčejně dosti chytrí jednotlivci; a ti jedny na druhé stále štvou...“ Tohle zaznamenal Jan Melmer do školní kroniky krátce po nástupu do nové školy v Temelíně. Nakolik jsme si za tu dobu napravili reputaci a polepšili se, ponechám na úsudku každého čtenáře. A zatím si můžeme povědět něco málo o temelínském čísle popisném 18.

Číslo popisné 18 „U HROUDŮ“.

Tzv. Frlínovský grunt vznikl zřejmě oddělením od původního Slavkovského gruntu.

Matriky zde uvádějí Jakuba Frlina (asi 1673-1703) s manželkou Dorotou a třemi dětmi. Po něm následuje Václav Frlin, který měl s manželkou Ludmilou dětí pět.

Dalším hospodářem byl Václavův syn Jakub Frlin (1714-1759). Ten se oženil v roce 1744 s Ludmilou, dcerou Jana Náhody z Bohunic. Z tohoto svazku se narodilo pět dětí.

Současně se na této živnosti objevuje sedlák Jiří Hrouda, syn Václava Hroudý z Temelína. Jiří Hrouda v roce 1738 pojal za manželku Annu Baborovou z Janovic a měl s ní šest dětí.

Dále se zde připomíná jeho syn Jan Nepomuk Hrouda (1742-1806), který pracoval původně jako podruh v čp. 40.

V roce 1773 vstoupil do svazku manželského s Annou Švandovou z Bohunic. Narodilo se jim šest dětí.

V roce 1784 vykoupil grunt od vrchnosti za 40 zlatých Jakub Holub vulgo Bartuška.

Jakub Holub (1743-1806) se v roce 1772 oženil s Dorotou, za svobodna Slavíčkovou z Albrechtic, nyní vdovou po zemřelém Říhovi. Vyženal zřejmě i nějaké ty děti, protože pro nevlastního syna Václava Říhu nechal vystavět chalupu s čp. 54.

Vlastních dětí se Jakubovi a Dorotě narodilo sedm. Jakub byl usmrčený při porážení stromů.

Na gruntu následně hospodařil syn Vincenc Holub (1781-1829), který chalupu snad úředně připsanou neměl, ale se vším ji užíval a svému bratru Martinovi vyplatil podíl 100 zl. Vincenc Holub se oženil s Alžbětou Grišovou, dcerou albrechtického pastýře Tomáše Griše. Z tohoto svazku se narodilo šest dětí. Alžběta zemřela v březnu 1817, měsíc a půl po porodu dcery Veroniky. V květnu téhož roku se Vincenc ženil znovu, jeho druhou ženou se stala Anna Sládková z Temelína čp. 44. Z tohoto manželství vzešlo dětí sedm.

Po Vincencově smrti převzal živnost jeho nejstarší syn František Holub. Živnost v té době obnášela orná pole, louky a pastviny, to vše v ceně 295 zl. 33 kr. Dále dva šestileté voly za 40 zl, krávu za 12 zl., odstavené roční tele za 4 zl., dvě ovce za 2 zl. 24 kr. a náradí. Celá živnost celkem za 374 zl. 46 kr. ve stříbře.

Dědic vyplatil podíly sedmi sourozencům po 28 zl. 21 kr., a dále měl zaplatit dětem po zemřelé Kateřině Jelínkové

48 zl., zvěrkovickému rychtáři za obilí 8 zl. 48 kr., Vítovcovi z Knína 11 zl. 45 kr., Staňkovi z Temelína nebo jeho dědicům 10 zl. 48 kr., Sobolíkovi ze Šemeslic 7 zl. 36 kr., Holubové, šafáře z Oujezdce 20 zl. a Anně Sládkové z Albrechtic 15 zl. František Holub se v roce 1835 oženil s Marií Procházkovou z temelínského čp. 5. Narodilo se jim šest dětí.

V roce 1847 od Františka Holuba koupil živnost Tomáš Srbený, syn všemyslického sedláka Bartoloměje Srbeného. Tomáš Srbený v roce 1847 vstoupil do manželství s Rozalií, dcerou Matěje Holuba z čp. 23 v Temelíně. Rozalie měla dvě nemanželské děti a s Tomášem Srbeným pak děti tři. Podle

smlouvy z roku 1861 odstoupil Tomáš Srbený hospodářství čp. 18 své nevlastní a nezletilé dceři Anně Holubové. K té se téhož roku přiženil nový hospodář Jan Našinec, vysloužilý voják z Budičovic čp. 1. V Temelíně čp. 18 se jim narodilo sedm dětí. Našincovi živnost prodali a s dětmi odjeli v roce 1881 do Ameriky.

Majitelem čp. 18 se stal Josef Švehla (1854-1935), rolník a mistr kolářský, syn Josefa Švehly z čp. 69. Nový majitel Josef Švehla se v roce 1880 oženil s Veronikou Petříkovou z čp. 24. Veronika měla nemanželského syna Jana, s manželem pak dalších dětí pět.

Josef Švehla odprodal roku 1919 většinu polí a zbytek i s budovami koupil další hospodář. Tím byl obuvník Tomáš Škrna. Ten v roce 1908 pojal za manželku Annu Valvodovou z Křtěnova, narodily se jim tři děti. Dědicem se stal František Škrna, který se v roce 1943 oženil s Marií, rozenou Štěpánkovou, se kterou měl dvě děti, Františka (*1945) a Jaroslava (*1946).

Obytné stavení s doškovou krytinou bylo v roce 1936 zapálené od blesku, shořely stáje, kůlna, komora a vepřinec. Budovy byly už před požárem ve špatném technickém stavu a podepřené dřevěnými sloupy. V 60. letech bylo obytné stavení zbořené a nahrazené novou rodinnou vilkou.

Zastavěná plocha s nádvořím měřila v roce 1837 181 sáhů, v roce 1903 to bylo 9 arů 6 m², v roce 1935 pak byla výměra 8 arů 6 m². Pozemků k čp. 18 patřilo v roce 1916 – 7 ha, 1923 – 2 ha, 1935 – 2 ha, 1943 – 3 ha.

(zdroj: Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelína / matriky SOA Třeboň / Pamětní kniha školy Velký Temelín 1883-1940 / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / Pamětní knihy obce Temelín / Ondřej Klempíř, Do Ameriky / foto: archiv obce Temelína)

ZÁVĚREM...

Budete-li mít náladu a potřebnou dávku odvahy, sledujte stránky Patriot i na sociální síti FB, abyste o nic zásadního nepřišli. Uvítám jakékoliv historické materiály vztahující se k Temelínu a okolí. Ve formě originální, v kopii papírové či jakékoli jiné, včetně té elektronické. Děkujeme, že nás čtete.

HASIČI Z TEMELÍNA POŘADAJÍ

TEMELÍNSKÝ MASOPUST

25.2.2023

**SRAZ
MASEK
V 8.00 HOD.
V HOSPODĚ**

TEMELÍNŠTÍ HIPPIES: DĚLEJ MASOPUST, NE VÁLKU!

**VESELICI ZAHÁJÍ OPĚT STAROSTA ZAPŮJČENÍM KLÍČE
OD OBCE V 9.15 PŘED OBECNÍM ÚŘADEM
OD 20.00 VEČER POKRAČUJE NA SÁLE HOSPODY
REJ U MASKÁCH (VSTUPNÉ 100,- KČ)
HUDEBNÍ PRODUKCI ZAJIŠTUJE
OSUŠČENÁ KAPELA 100-KA.**

E JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN
SKUPINA ČEZ

NA VEČERNÍ ZABAVU MAJÍ MASKY VSTUP ZDARMA!

ŘEMESLNÍK, OČÁN I BASKČ.
ČTE TEMELÍNSKÝ HLÁSK!

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenesu autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkuji Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.